

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *B. A.*

Cím: *Thoroczkai-Wigand Ede*

Forrás: *Magyarország*

Bp.
(Hely)

1924. 12. 21.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Thoroczkai-Wigand Ede

Idő

1924

Személy

H

Thoroczkai-Wigand Ede

— A Magyarországi tudósítójától —

Negyedszázados művészeti pályáját ünnepeljük ennek a magyar művészeknek, akinek művészeti hitvallásából a *Magyarország* is igyekezett a maga hasábjain lehetőség szerint bár olykor egy-egy töredéket visszajuttatni a magyarországhoz, melynek lelkéből ez a művészet fogantatott. Építész, iparművész, költő... Thoroczkai-Wigand.

Igazában kor szerint legelején áll Thoroczkai-Wigand a magyar építőművészetnek. Forrásnyitója az építészeti formákban megnyilatkozó magyar szépnak. Nem a kortörténeti és néprajzi muzeumok kész termékeiből gyűjt össze iskolás adattárszerű új változatokat, hanem megfigyeli a néplelek igényeinek és mozdulatait és megfigyeli első formába-ömlésüket, tehát nem a végsővel, az ornamentikával kezd, amit eltanulhat minden kellékszereplő, hanem szerkezetet kezd, első fogantatástól való teremtést. Nem mesterkedik a magyar stílust, hanem termi, ősforrásként, mint a magyarfajú nép. Őszinte és becsületos turániság és faji politika az övé, akár házat tervez, akár a magyar családias meleg kedély otthon-formálója, butor-

tervezője, akár a magyar kert lelkét viragoztatja rajzaiban, írásaiban vagy előszóbeli tanításaiban.

Szegény és szomorú korunkban, amikor álmait csak elgondolásban lobogtatja el, mert épületre, butorra, kertre — úgy mondják — nincsen pénz, a magyar sors tragikumának is hordozója ez a nyugtalan, nemes elégedetlenségű lélek. S megállapíthatjuk, hogy elégedetlensége jogos, mert nem a szegénység akadályozta annak, hogy művészete kiterjedjen a magyar életbe, hanem a magyartalan és magyarkedő művészet s a magyar közönségnek is megnevértése. *Thoroczkai-Wigand művészete a legol-*

csőbb, ami ezen a magyar földön elképzelhető. Senki se tudna olcsóbban egy házat, akár szobakonyhás parasztházat, egy istállót, ólat, egyetlen ágyat vagy széket felépíteni, mint az ő magyar stílusú alkotásai. Hiszen éppen azért igaz magyar stílus az övé, mert a magyar igényeket legkönnyebben, legközvetlenebbül, legegyszerűbben s éppen ezért legművészibben fejezi ki. Tagja a Képzőművészeti Tanácsnak, örökös tiszteletbeli tagja a Műharátok Körének, választmányi tagja a Képzőművészeti Egyesületnek, a Képzőművészeti Társulatnak és jóformán minden művészeti és irodalmi egyesülésünknek. Kitüntetéssel elnyerte az állami nagy aranyérmét és az olasz kultuszminisztérium aranyérmét, a milánói és torinói kiállítások Diplome d'honneur-ét, érmet nyert Párisban és St. Louisban; a Képzőművészeti Társulat megalakulásakor egyhangulag neki adta aranyérmét. Az angol *Studio*-ban, a *Deutsche Kunst*-ban, a bécsi *Architect*-ben az ő művészetének ismertetése volt az első magyar közlemény.

Könyveit, a *Butorok, Óreg csillagok, Szerényes házak, Himes udvar, Regi kert s művészi címűeket* és a többit, mint rajongó propaganda-írásokat a legjobb magyar közönség olvassa.

Az a forró művészi fanatizmus, ami Thoroczkai-Wigand Edét idáig vezette, reméljük ebbe a megvalósulásba is közelebb vezet még bennünket és ezt a lelkés magyar művészetünket. *B. A.*

Magyarországi házinomda 1923